

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتری حرفه ای

عنوان:

بررسی عوارض و نتایج درمان بیماران مبتلا به MS از نوع -Relapsing
Remitting با فینگولیمود و بتا فرون زیر جلدی به صورت یک روز در میان یا

هفته ای سه نوبت: یک مطالعه گذشته نگر

اساتید راهنما:

دکتر ابوالفضل عطالو

دکتر قاسم فتاح زاده

استاد مشاور:

دکتر فیروز امانی

نگارش:

ویدا نورانی

بهار ۱۳۹۸

شماره پایان نامه: ۰۷۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سپاسگذاری

از پدر و مادر گرانقدرم که در تمامی طول دوران تحصیل غمخوار و حمایت کننده ام بودند تقدیر و تشکر می کنم.

از دکتر زهرا، دکتر سحر و دکتر لیلا، خواهران دلسوزم که همیشه مرا حمایت کرده اند متشکرم.

از دکتر فرزین و دکتر محمد صادق، داماد های خانواده که همیشه مرا مورد تشویق قرار داده اند تشکر می کنم.

از سارین و لنا خواهرزاده هایم که زیبا های زندگی را برایم نمایان کرده اند سپاسگزارم.

بررسی عوارض و نتایج درمان بیماران مبتلا به MS از نوع Relapsing-Remitting با فینگولیمود و بتا فرون زیر جلدی به صورت یک روز در میان یا هفته ای سه نوبت: یک مطالعه گذشته نگر

چکیده

سابقه و هدف: بیماری (MS) multiple sclerosis، یک بیماری مزمن اتوایمیون-التهابی سیستم عصبی مرکزی می باشد. این بیماری آکسون های میلین دار را در سیستم عصبی مرکزی مورد تهاجم قرار می دهد که منجر به تخریب میلین می گردد. هدف از انجام این مطالعه، بررسی نتایج درمان و عوارض درمان بیماران مبتلا به Relapsing Remitting Multiple Sclerosis با Fingolimod و بتا- فرون بود.

مواد و روش ها: در این مطالعه توصیفی - مقطعی، بیماران به دو گروه تقسیم شدند. گروه A، داروی Fingolimod با دوز روزانه نیم میلی گرم به صورت خوراکی و گروه B، داروی بتا ایتترفرون هفته ای ۳۰ میکروگرم به صورت زیر جلدی دریافت کرده بودند. تاثیرات درمانی داروی Fingolimod و بتا- ایتترفرون بر اساس بهبودی علائم کلیدی MS از جمله نوع حملات بیماری، تعداد حملات، اختلالات حسی و حرکتی، مدت بستری در بیمارستان، افزایش نمره EDSS، تغییرات MRI، مدت دوره های تشدید حاد بیماری، مدت زمان تا برگشت به کارکرد اولیه، تغییر به داروی دیگر و عوارض ایجاد شده سنجیده شد.

یافته ها: در مطالعه حاضر، در بیمارانی که فینگولیمود مصرف کرده بودند به طور معنی داری اختلالات حسی بیشترین فراوانی داشته (۳۵/۷ درصد) و در بیماران مصرف کننده بتافرون اختلالات حرکتی (۴۲/۹ درصد) بیشترین فراوانی داشته اند. همچنین فراوانی عوارض ناشی از داروی مصرفی در گروه دریافت کننده بتافرون به طور معنی داری بیشتر از گروه دریافت کننده بتافرون بود (۱۰ درصد در مقابل ۳۷/۱ درصد). از نظر بهبود سلامت عمومی و پیامد درمانی خوب مصرف فینگولیمود نسبت به بتا ایتترفرون به طور معنی داری منجر به بهبود وضعیت سلامت عمومی و پیامد درمانی شده بود.

نتیجه گیری: درمان با فینگولیمود در مقایسه با بتافرون در بیماران مبتلا به RR-MS منجر به کاهش فعالیت بیماری التهابی می گردد، اما ممکن است در جلوگیری از بدتر شدن ناتوانی تاثیری نداشته باشد.

واژه کلیدی:

مالتیپل اسکلروزیس، بتافرون، فینگولیمود

فهرست مطالب

عنوان..... صفحه

فصل اول - طرح تحقیق

- ۱-۱- مقدمه..... ۱
- ۲-۱- بیان مسئله..... ۱
- ۳-۱- تعریف واژه های اختصاصی..... ۵
- ۴-۱- اهداف..... ۶
- ۱-۴-۱- هدف کلی..... ۶
- ۲-۴-۱- اهداف اختصاصی..... ۶
- ۳-۴-۱- اهداف کاربردی..... ۷
- ۴-۱- سوالات پژوهش..... ۷

فصل دوم - بررسی متون

- ۱-۲- مبانی نظری..... ۸
- ۲-۲- مطالعات جهان..... ۱۰
- ۳-۲- مطالعات ایران..... ۱۴

فصل سوم - شیوه اجرای تحقیق

- ۱-۳- نوع پژوهش..... ۱۵
- ۲-۳- جمعیت مورد مطالعه..... ۱۵
- ۳-۳- نمونه برداری و روش نمونه گیری..... ۱۵
- ۴-۳- روش گردآوری اطلاعات..... ۱۵
- ۵-۳- معیار های ورود به مطالعه..... ۱۵
- ۶-۳- معیارهای خروج از مطالعه..... ۱۶

۳-۷- روش اجرا..... ۱۶

۳-۸- ملاحظات اخلاقی..... ۱۷

۳-۹- تجزیه و تحلیل آماری..... ۱۷

فصل چهارم - نتایج

۴-۱- نتایج..... ۱۸

فصل پنجم - بحث و نتیجه گیری

۵-۱- بحث و بررسی..... ۲۹

۵-۲- نتیجه گیری..... ۳۱

۵-۳- محدودیت ها..... ۳۲

۵-۴- پیشنهادات..... ۳۳

منابع

منابع..... ۳۴

فهرست جداول

- جدول ۴-۱: اطلاعات دموگرافیک بیماران مورد مطالعه به تفکیک گروه های مورد بررسی..... ۱۹
- جدول ۴-۲: مقایسه علائم بیماری بعد از دریافت دارو در دو گروه مورد مطالعه..... ۲۳
- جدول ۴-۳: نتایج مقیاس سنجش میزان ناتوانی در MS در بیماران مورد مطالعه..... ۲۸

فهرست نمودارها

- نمودار ۴-۱: هیستوگرام سنی بیماران گروه دریافت کننده فینگولیمود..... ۲۰
- نمودار ۴-۲: هیستوگرام سنی بیماران گروه دریافت کننده بتافرون زیر جلدی..... ۲۱
- نمودار ۴-۳: نمودار جعبه ای مقایسه سنی بیماران دو گروه مورد مطالعه..... ۲۲
- نمودار ۴-۴: فراوانی عوارض جانبی مشاهده شده در دو گروه دریافت کننده دارو..... ۲۴
- نمودار ۴-۵: مقایسه وضعیت سلامت عمومی بیماران دو گروه مورد مطالعه..... ۲۵
- نمودار ۴-۶: مقایسه پیامدهای درمانی بعد از دریافت دارو بین دو گروه مورد مطالعه..... ۲۶
- نمودار ۴-۷: مقایسه بیماران مورد مطالعه از نظر کیفیت زندگی بین دو گروه مورد مطالعه..... ۲۷

فهرست علائم اختصاری

ALT: Alanine Aminotransferase
AST: Aspartate Aminotransferase
CI: Confident Interval
DMD: Duchene Muscular Dystrophy
EDSS: Expanded Disability Status Scale
FDA: Food and Drug Administration
IVIG: Intravenous Immunoglobulin
MRI: Magnetic Resonance Imaging
MS: Multiple Sclerosis
NK Cell: Natural Killer Cell
RR: Relapsing–remitting
RRMS: Relapsing–remitting Multiple Sclerosis